

„Štajerc“ izhaja vsaki teden, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopje številka 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer. Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/10 strani K 4, za 1/20 strani K 2, za 1/60 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 38.

V Ptujju v nedeljo dne 18. septembra 1910.

XI. letnik.

Današnja številka „Štajerca“ ima 2 strani priloge; torej obsega 10 strani in poleg tega 7 slik. Delajte za list, da postane priloga redna!

Ljudstvo, na noge!

Resni časi prihajajo za štajersko domovino. V grozni naglosti hitimo proti prepadu gospodarskega beraštva. Vsi čutimo bedo, vsi jedimo pod jarmom trpljenja! Kriva je temu v prvi vrsti brezvestna politika. Z njo se prepričali sleherni gospodarstvo delo v postavljaj zastopih. Doslej so se delale te postavbe proti ljudstvu. Za ljudstvo pa se ni hotelo ničesar napraviti. Slovenski poslanci so drvarni in deželni zbor razbili in mi vsi trpimo vesled tega... Kmetje! Dne 20. septembra se štajerski deželni zbor zopet snide. Treba je, da povzede delavno ljudstvo odločno in resno, kaj zahteva od deželnega zbora. Povedati hočemo na ves glas, da ne moremo več prenašati bremena, ki nam jih nalaga brezplodna politika. Ljudski glas mora zadoneti po celi deželi in vsi, prav vsi moramo ostati kakor en mož, da nas slišijo oni, ki nas doslej niso hoteli slišati!... V ta namen sklicuje načelnik okrajnega zastopa ptujškega

Veliki ljudski shod,

ki se vrši v nedeljo, dne 18. septembra dopoldne ob 10. uri na vrtu „Vereinshausa“ v Ptujju (pri deževnem vremenu pa v veliki dvorani te gostilne).

Dnevni red:

Obstrukcija v deželnem zboru in ljudstvo.

Ta shod mora biti velika manifestacija ljudske volje. Vsi moramo priti, kajti le na ta način bode mogoče, da prisilimo odločilne kroge, da nam pomagajo...

Pridite vsi! Kmetje, obrtniki, delavci, možje in žene, vsi, ki si služite kruha z žuljevinami svojimi rokami... Brezvestna politika nam je deželni zbor razbila. Kmetje niso več dobili brezobrestnih posojil za uničenje vinograde. Ustavilo se je podpora za nesrečneže, katerim je suša ali voda ali toča vse pridelke vzela. Ustavilo se je vsa regulacijska dela ob Dravi in Pesnici in pri drugih potokih. In zakaj vse to? Za piškavi oreh brezplodne politike! To je naravnost nebovpijoče. Zljaj pa se čuje, da hočejo slovenski poslanci nadaljevati v deželnem zboru obstrukcijo. Ti gospodje hočejo torej i zana-prej prepričati vsako ljudstvo koristno delovanje v deželnem zboru. Ako se to v resnici zgodi, potem smo izročeni najhujši bedi, potem se naša revščina nikdar nehala ne bode. Ako se to v resnici zgodi, — potem čakate nesrečni kmetje zastonj na podporo in posojila, na pomoč in rešitev, na kruh

in delo... Zato vas kliče naš okrajni zastop na shod, zato vas vabimo na protestno zborovanje. Brez razlike narodnosti in stranke moramo enkrat odločno poslance na njih dolžnost opozorjati. Tudi mi davkoplačevalci imamo pravico govoriti! Tudi nas se mora poslušati! Pridimo torej prav vsi na ta shod, da nas ne bodo več prezirali! Vsi, vsi v nedeljo v Ptuj na shod!

Politični pregled.

Državni zbor bode baje 8. ali 10. novembra skupaj stopil. Seveda je to še od raznih političnih razmer odvisno.

Deželni zbori so torej zopet sklicani. Štajerski in koroški deželni zbor se snideta 20. septembra, ravno tako salcburški, vorarlberški ter nižjeavstrijski; gališki stopi 22., zgornjoavstrijski pa 28. t. m. skupaj. — Zasedanje štajerskega deželnega zbora je zelo važno; dokazalo se bode, ali hočejo slovenski poslanci še delati ali ne. Ako bi ti gospodje iz nerazumljivih „političnih“ vzrokov obstrukcijo nadaljevali, potem se bode deželni zbor bržkone razpustil. Posledica tega pa bi bila grozovita gospodarska škoda zlasti za prebivalstvo naših pokrajin. Upamo torej, da bode slovenske poslance vendar-le pamet srečala.

Na južni železnici je pričela pasivna rezistenca. Uslužbenici zahtevajo, da jim direkcija svoj čas obljubljeni priboljške takoj izpolni. Upati je, da se ta boj kmalu dokonča, ker bi drugače vso gospodarstvo hudo trpelo. Kakor znano, delajo v pasivni rezistenci uslužbenici „po predpisih“, to se pravi, kolikor mogoče počasi.

V Gradcu vršila se bode pred porotnim sodiščem obravnava proti celi vrsti tržaških iredentovcev, ki so toženi zaradi veleizdaje.

Katoliški shod se je vršil te dni v Innsbrucku. Posebnega pomena nima ta klerikalna prireditve. Zanimivo je, da so se od Slovanov edino Slovenci tega shoda udeležili. Govori se, da je ljubljansko klerikalno časopisje v velikih dolgovih in da hoče 50.000 K podpore od Pijevskega društva. In kadar se gre za denar, so slovenski klerikalci grozovito pobožni...

Slovenski železničarji so imeli v Pragi veliko zborovanje. Prišlo je tudi nekaj slovenskih železničarjev, ki so si vzeli bivšega ljubljanskega župana Hribarja seboj. Hribar je moral seveda govoriti. Rekel je baje, da so „češki bratje“ voditelji vseh avstrijskih Slovanov. Hribar že več, kakaj hvali Čeho; saj je vendar v službi češke banke „Slavije“. Sicer pa mu tudi to ne bo pomagalo. Možakar naj rogovili kakor hoče, — župan „bele Iblane“ ne bode nikdar več. Naj torej v Božjem imenu s svojo „slovansko vzajemnostjo“ naprej agentira...

Manevri na jugu imajo letos prav žalostne posledice. Med 47. infanteristi se je v Kostanjevci na Krasu gruča grozovito razširila. Baje je več vojakov tudi že umrlo. Listi so svarili pred temi manevri, ali vojaška oblast je bila gluha in slepa.

Hrvatske volitve. Na Hrvatskem pričelo je

volilno gibanje na celi črti. Pri vasi Vidovicu so se volilci tako krvavo stekli in orožnike s kamenji napadli, da so ti streljali. Ena oseba je bila ustreljena, več pa ranjenih. Da bi se le enkrat na Ogrskem volitve brez prelivanja krvi izvršile.

Politični atentat. V vladinem arzenalu San Estroa na Portugalskem se je razpočila bomba, ki je 12 oseb težko ranila.

Dopisi.

Ponikva ob juž. žel. Res čudno je, da se sme dandanes vsakovrstne reči in neumnosti uganjati. In prireditelji teh neumnosti so sploh le tisti ljudje, ki jih kmeti z svojimi krvavimi denarji redijo. Tako so napravili tudi na Ponikvi predzadnjo nedeljo na 4. sept. neki mladeniški shod, kjer so ti politični kaplani, ki nimajo kaj drugega delati, mladino hujskali in jo tako rekoč k upor proti Nemcem ščuvali, kajti ta shod je bil v prvi vrsti proti nemštvu in Nemcem naperjen. Ne bodemo jih obrekovali in jim morebiti zavidali, ker se je njihov „shod“ tako slabo obnesel. Kajti polovica je bila otrok in starih babnic in kar je bilo mladeničev, te so pa tako rekoč prisilili, da so se udeležili shoda. Bilo jih je kakih 40 mladeničev in vseh bližnjih občin in to sicer s kaplani vred. Prišel je tudi znani dr. Korošec, ki je glavni prireditelj vseh teh shodov in prav močno navduševal mladino za to blaženo „Slovenijo“ in vmes pa še celo svoje rojake Slovence za „morilce“ imenoval. Čudno je res, da je temu kaplanu vse zoperno, kar se ne skriva pod njegovo suknjo, ker bi imel nasprotno vse ljubiti. Ja še celo nemški duhovniki so jim zoperni, kakor so si dali zastopiti. Posebno lepo je pohvalil liberalne gospode in jih „morilce“ imenoval in za največje brezverneže. Ali kadar se pa kake volitve bližajo, so si pa največji brati in prijatelji, samo da so le „slovenski“, in dobri so jim tedaj vsi „brezverneži“ in „morilci“. Posebno hudo je pa kričal neki kaplanček Sinko iz Šmarja, da se je bilo bati da se bode cerkev podrla. (Opomba zapisnikarja: Shod se je namreč vršil ravno zadaj cerkve za velikim oltarjem.) Kričal in trdil je v svoji neumnosti, da hočejo Nemci vse slovenske pokrajine podjarmiti, ja, še celo do Šmarja bodo prišli in vse Slovence požrli... Tako bedasto so govorili ti „rešitelji naroda“ mladini, in jo tako hujskali in sovraštvo delali do naprednih ljudi. Za sveto vero in Božjo čast seveda tem ljudem nič ni, jim je le za komando in° nadvlado ubogega slovenskega ljudstva in ga odtrgati proč od Avstrije in jih združiti z vsemi „slovanskimi brati“ (Srbi). In tega ne pomislijo ti visoko leteči kaplani, da bi brez nemškega jezika nikdar duhovniki ne postali. Bilo je še mnogo govornikov, ki so svojo modrost razlagali. Med njimi je bil seveda tudi naš poslanec Vrečko, ki je prav smešno govoril, da so se mu ljudje smejali, ker je bil skoraj ob sapo prišel, tako se je stegoval. Kaj posebnega ni vedel povedati, ker sploh nič ne ve. Ne moremo objaviti vseh komedij, katere so nam predlagali, ali toliko smo jih spoznali, da hvalijo samega sebe kakor jud svoje blago, ter jim tudi vsakovrstne knjige

V vsaki hiši naj bodo „Štajerčeve“ užigalice!